

Strategie rozvoje VÚPSV, v. v. i.

Obsah

ÚVOD	3
1. Mise	3
2. Vize	3
3. Východiska.....	4
4. Tematické oblasti výzkumu do roku 2022	5
5. Cíle VÚPSV do r. 2022.....	6
Cíl 1. Zkvalitnit řízení a rozvinout personální politiku	6
Cíl 2. Zvýšit kvalifikační úroveň výzkumných pracovníků.....	6
Cíl 3. Zvýšit kvalitu a výkon výzkumu	6
Cíl 4. Zkvalitnit základnu informací a informačně-technické zázemí pro provádění vědy a výzkumu.....	7
Cíl 5. Zvýšit finanční stabilitu, posílit vícezdrojové financování	7
Cíl 6. Zvýšit dobré jméno VÚPSV	7
Cíl 7. Reflektovat doporučení vzešlá z Průběžného hodnocení plnění dlouhodobé koncepce rozvoje organizace.....	8
6. Řízení a kvalita strategie.....	8
ZÁVĚR	8

ÚVOD

Strategie rozvoje Výzkumného ústavu práce s sociálních věcí, veřejné výzkumné instituce (dále jen VÚPSV) je nejvyšším (zastřešujícím) dokumentem řízení organizace respektujícím strategické záměry rozvoje VÚPSV. Dokument současně reflektuje nezbytnost součinnosti vůči požadavkům zřizovatele – resortu Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV).

1. Mise

VÚPSV reprezentuje veřejnou výzkumnou instituci, jejímž posláním je rozvíjet odborné poznatky v sociálně ekonomické oblasti prostřednictvím realizace nezávislého, metodologicky fundovaného aplikovaného výzkumu, jehož výsledky pomáhají MPSV vytyčovat strategické záměry a cíle přispívající ke zvyšování celkové kvality života společnosti České republiky (dále jen ČR).

Hlavním posláním VÚPSV je průběžně poskytovat prostřednictvím aplikovaného výzkumu a následného transferu znalostí všestrannou podporu odborné veřejnosti v sociálně ekonomické oblasti, a to zejména svému zřizovateli – resortu MPSV.

VÚPSV napomáhá formulovat strategické záměry, postupy a dokumenty MPSV, nastavovat resortní politiky zaměřené na řešení socioekonomických otázek, identifikovat jevy vyžadující řešení, podílí se na tvorbě návrhů doporučení a implementaci přijatých opatření, včetně hodnocení jejich efektivnosti v rámci celospolečenského kontextu.

2. Vize

Hlavním cílem VÚPSV je stát se do r. 2022 veřejnou výzkumnou institucí řízenou principy strategického řízení, která je v oblasti problematiky práce a sociálních věcí respektovanou veřejnou výzkumnou institucí, jejíž poznatky jsou využívány širokou odbornou veřejností a zejména pak odbornými pracovníky MPSV.

VÚPSV tak bude představovat výzkumnou instituci, pro kterou je charakteristické:

- uplatňování etických a profesionálních zásad kladených na práci výzkumníka, podporujících vysokou úroveň kvality výzkumu;
- důraz na dlouhodobé sledování společenských výzev v oblasti práce a sociálních věcí, včetně hodnocení jejich kauzálních dopadů;
- realizace inovativních forem aplikovaného socio-ekonomického výzkumu;
- zapojení do národních i mezinárodních výzkumných aktivit;
- průběžný transfer znalostí směrem k odborné i laické veřejnosti využívající nové formy diseminace výsledků;
- funkční nastavení zpětné vazby vyhodnocující kvalitu a udržitelnost dosažených výsledků výzkumu;
- existence vnitřních procesů posilujících kvalitu výstupů a jejich společenskou relevanci;
- efektivní spolupráce s odbornou komunitou, institucemi na národní i mezinárodní úrovni;

- vzájemná kooperace s akademickou sférou;
- funkční systém rozvoje lidských zdrojů, včetně plánu vzdělávacích a rozvojových aktivit, který plně podporuje stabilitu celého výzkumného týmu;
- personální politika respektující genderové a generační aspekty a podporující širší využívání flexibilních forem práce, umožňujících vyšší úroveň sladění pracovního a soukromého života.

3. Východiska

Činnost a zaměření VÚPSV se řídí zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích ve znění pozdějších předpisů, který nastavuje zákonný rámec pro fungování veřejné výzkumné organizace. Odborná činnost ústavu je vymezena Zřizovací listinou VÚPSV, v. v. i jako naplnění účelu jeho zřízení prostřednictvím realizace sociálně ekonomického výzkumu. Svou činností má přispívat k získávání nových poznatků, ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků výzkumu v praxi a rozvíjet spolupráci na národní i mezinárodní úrovni. V rámci zajištění nezbytné infrastruktury výzkumu má navazovat prostřednictvím vědecké odborné a pedagogické platformy spolupráci s vysokými školami s podporou předávání vědeckých informací a napomáhat tak výchově vědeckých pracovníků.

VÚPSV, jako resortní výzkumné pracoviště, řeší zejména výzkumné úkoly vydefinované jednotlivými odbornými sekcemi (odbory) MPSV. Zjišťování témat výzkumných úkolů, resp. poptávaných témat zajišťuje v rámci MPSV oddělení podpory výzkumu a vývoje. Identifikaci výzkumných úkolů VÚPSV provádí nejen na základě diskuse s odbornými útvary zřizovatele, ale i na základě studia odborné literatury, setkávání se s nejrůznějšími odborníky při příležitosti účasti na národních i mezinárodních konferencích, seminářích.

Všechny výstupy jednotlivých výzkumných aktivit, pokud není odběratelem stanoveno jinak, jsou zveřejňovány na internetových stránkách VO. Vedle toho výzkumní pracovníci VÚPSV pravidelně vystupují na nejrůznějších konferencích, seminářích, workshopech či kulatých stolech, výsledky uveřejňují v odborných časopisech a publikacích, uplatňují je také v rámci výuky na vysokých školách. Při zveřejňování výsledků směrem k odborné veřejnosti je využíváno i infografiky a krátkých police-briefs, kde jsou jasně formulována doporučení pro tvůrce veřejných politik.

Finanční zajištění těchto úkolů probíhá zejména prostřednictvím institucionální podpory, poskytované na základě dosažených výsledků v předchozích letech MPSV, zřizovatelem VÚPSV. Využívány jsou dále i finanční prostředky fondů Evropské unie, grantových agentur, dalších zahraničních zdrojů, apod.

Organizačně je VÚPSV členěn na výzkumný a nevýzkumný úsek. Základní organizační jednotkou výzkumného úseku jsou výzkumné pracovní skupiny, které obsahově pokrývají tematické oblasti vytyčené Zřizovací listinou VÚPSV, v. v. i. a zajišťují výzkumnou kontinuitu celé instituce.

Nedílnou součástí VÚPSV jsou knihovnicko-informační služby poskytující potřebné zázemí výzkumné činnosti.

4. Tematické oblasti výzkumu do roku 2022

Tematické oblasti výzkumu stanovuje VÚPSV na základě spolupráce zejména s MPSV, ale i s dalšími partnery, jako jsou například Úřad vlády ČR, MŠMT, MV, MZ, Úřad práce ČR (dále jen ÚP ČR), zástupci sociálních partnerů (představitelé zaměstnavatelů, odbory), představitelé vědeckovýzkumné obce i zástupci státní správy a samosprávy. Zaměření řešených výzkumných otázek je nastavováno tak, aby výstupy z činnosti ústavu byly pro partnery aplikovatelné a jimi využitelné. I v dalším období bude pokračovat zejména naplňování tří základních okruhů výzkumného zaměření ústavu stanovených zřizovací listinou:

- **oblast práce**, zahrnující především výzkum otázek politiky zaměstnanosti, trhu práce, zaměstnávání a integrace cizinců, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, nákladů práce, pracovních podmínek včetně pracovně právních vztahů a sociálních souvislostí v duchu konceptu „dobrá práce“, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání;
- **oblast sociální**, zahrnující jednak výzkum otázek souvisejících s nastavením, fungováním sociálně pojistných systémů, zejména problematiky důchodového a nemocenského pojištění, a jednak otázek týkajících se státní sociální podpory a sociální pomoci. Pozornost bude dále věnována otázkám spojených s rozvojem sociálních služeb (kvalita, obsah, rozsah, dostupnost), s výkonem sociální práce;
- **oblast rodiny a sociálních souvislostí demografického vývoje**, zahrnující především otázky koncipování rodinné politiky, podpory rodin s dětmi a se závislými osobami, života ve stáří, harmonizace rodiny a zaměstnání, rovných příležitostí a otázek pomoci ohroženým rodinám.

Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace na období 2018–2022 předpokládá realizaci stanovených cílů v rámci 8 výzkumných záměrů:

- VZ1: Dlouhodobé sledování a hodnocení procesu utváření ceny práce a hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací**
- VZ2: Dlouhodobé monitorování otázek sociální diferenciaci, sociálního vyloučení a chudoby, vč. opatření, které napomáhají jejich předcházení a omezení**
- VZ3: Dlouhodobé sledování a hodnocení vývojových trendů na trhu práce, včetně hodnocení účinnosti přijímaných opatření**
- VZ4: Monitorování procesů migrace a politik integrace cizinců na trhu práce a ve společnosti**
- VZ5: Sociální a ekonomické dopady stárnutí populace na sociální systémy**
- VZ6: Dlouhodobé sledování proměn české rodiny v kontextu demografických a sociálních trendů a hodnocení možností rodinné politiky v návaznosti na další veřejné politiky čelit novým sociálním rizikům**
- VZ7: Hodnocení trendů v rozvoji kapacity veřejné správy a vládnutí ve vztahu k sociální politice a sociální práci**
- VZ8: Monitorování vývoje sociálního dialogu a pracovních podmínek**

5. Cíle VÚPSV do r. 2022

Cíl 1. Zkvalitnit řízení a rozvinout personální politiku

- zkvalitnit systém řízení všech zdrojů (personálních, finančních, informačních, materiálně-technických) při dodržování principů udržitelného rozvoje s důrazem na využívání elektronizace procesů řízení; prioritní téma pro dané období je strategické řízení lidských zdrojů;
- zefektivnit stávající systém vnitřní kontroly, se zaměřením zejména na realizaci výzkumných úkolů, a to jak z hlediska odborného (průběžné hodnocení realizace výzkumného úkolu vedením ústavu), tak z hlediska finančního (úzká spolupráce ekonomicko-správního oddělení s jednotlivými výzkumnými týmy);
- rozvinout a standardizovat aktivity personální politiky, důraz zaměřit na celkovou motivaci zaměstnanců (finanční i nefinanční) prostřednictvím propracovaného systému pravidelného (1 x ročně) hodnocení zaměstnanců, založeného na ocenění kvality a kvantity výsledků práce;
- podporovat proaktivní přístup jednotlivců k aktivitám VÚPSV prostřednictvím propracovaného systému rozvoje zaměstnanců po celou dobu pracovní kariéry ve VÚPSV a současně inovovat stávající systém odměňování (diferencovanost celkové výše mzdy na principu zásluhovosti práce jednotlivce i příspěví k výsledkům práce VÚPSV jako celku);
- reflektovat potřeby jednotlivce pro sladování osobního, rodinného a pracovního života a dle možností VÚPSV umožňovat flexibilní formy práce (v souladu s obecně platnou legislativou).

Cíl 2. Zvýšit kvalifikační úroveň výzkumných pracovníků

- cíleně zajišťovat účast na vzdělávacích aktivitách, zejména se zaměřením na rozvoj dovedností v oblasti nových výzkumných metod a jejich aplikace;
- cíleně zajišťovat účast na relevantních vědeckých konferencích, seminářích, kulatých stolech, apod.;
- podporovat osobní rozvoj a kariéru výzkumníků tzv. „stínováním“ příslušných zaměstnanců a dále odbornými stážemi ve výzkumných organizacích obdobného zaměření - na národní či mezinárodní úrovni (cíleně zaměřené na základě individuálních plánů osobního rozvoje);
- podporovat zvyšování vědecké kvalifikace pracovníků;
- podporovat pracovníky při usilování o dosažení vyšších vědecko-pedagogických hodností.

Cíl 3. Zvýšit kvalitu a výkon výzkumu

- základní výzkum není těžištěm výzkumné činnosti VÚPSV, proto je potřeba posílit využívání výsledků základního výzkumu realizovaného jinými vědecko-výzkumnými institucemi (Ústavy AV ČR, výzkumné asociace a sdružení na národní a evropské úrovni, vysoké školy, ...);
- průběžně podporovat MPSV při přípravě stanovisek a materiálů, a to nad rámec řešených výzkumných aktivit (na základě předem dohodnutých pravidel a podmínek);
- zvýšit úroveň řízení a odborné komunikace s MPSV - nastavit s MPSV standardní procesy předávání informací a postupy pro definování vhodné platformy a mechanismy formulací výzkumných otázek, které napomůžou k maximalizaci přenosu výsledků výzkumu do praxe;

- rozšířit zapojení externích odborníků do řešení výzkumných úkolů, kteří již mají potřebné kompetence, disponují nezbytnými znalostmi a odbornými i praktickými dovednostmi;
- zapojit odborníky s mezinárodním přesahem a zkušenostmi, odborníky z akademické sféry;
- rozšířit zapojení studentů/absolventů vysokých škol do řešených úkolů, a to zejména na základě vazeb vzniklých díky dlouhodobé spolupráci s vysokými školami (účast pracovníků VÚPSV na výuce/účast vysokoškolských pedagogů a doktorandů na projektech řešených VÚPSV);
- zapojit Vědeckou radu VÚPSV do nastavování jednotlivých výzkumných aktivit – vědeckou radu sestavit tak, aby byla tvořena nejen vědci s mezinárodním standardem výzkumu v oblastech, ve kterých ústav působí, ale i stěžejními aktéry (tvůrci) české sociální politiky;
- rozšířit obsah časopisu Fórum sociální politiky - zvýšit počet odborných článků;
- prohloubit mezinárodní spolupráci, zejména v případě přenosu dobré praxe;
- vyhledávat nová výzkumná partnerství, prohlubovat formální i neformální sítě s cílem projektové spolupráce a transferu znalostí při respektování Evropské charty pro výzkumné pracovníky, zejména nezávislosti, nestrannosti a otevřenosti.

Cíl 4. Zkvalitnit základnu informací a informačně-technické zázemí pro provádění vědy a výzkumu

- rozšířit informační zdroje poskytující nezbytné informace pro řešení úkolů;
- rozvinout meziresortní a meziinstitucionální spolupráci;
- zkvalitnit softwarové a hardwarové vybavení, využívání nových moderních technologií;
- získat přístup k databázím administrativních dat v gesci MPSV využitelných pro socioekonomický výzkum;
- uplatňovat vhodné metodologické postupy a vědeckou kritiku – každá výzkumná aktivita bude podrobena recenznímu řízení (hodnocení projektového záměru);
- zlepšit úroveň propojení činnosti knihovnicko-informačních služeb a potřeb jednotlivých výzkumných týmů prostřednictvím navýšení intenzity jejich vzájemné spolupráce.

Cíl 5. Zvýšit finanční stabilitu, posílit vícezdrojové financování

- účelně a efektivně plně využívat institucionální podporu;
- využívat účelovou podporu z Grantové agentury ČR, zvýšit počet úspěšně podaných projektů v rámci Technologické agentury ČR, především v programu Éta;
- využívat operační programy ESF;
- rozšířit zapojení VÚPSV do programu HORIZONT 2020, Cost apod.;
- využívat další dotační tituly.

Cíl 6. Zvýšit dobré jméno VÚPSV

- zintenzivnit pořádání konferencí, seminářů a kulatých stolů k prezentaci dosažených výsledků realizovaných výzkumů pro odbornou i laickou veřejnost;
- zvýšit účast pracovníků VÚPSV na veřejných vystoupeních prezentujících výsledky realizovaných výzkumů;
- vytvořit a sjednotit systematické postupy a podobu aktivit prezentujících činnosti VÚPSV směrem k odborné i laické veřejnosti;

- důsledně dodržovat principy afiliace a dedikace ve výstupech VÚPSV;
- modernizovat webové stránky s vysokým komfortem vyhledávání;
- uplatňovat vyšší míru využití sociálních sítí;
- důrazně propagovat poskytování informačně knihovnických služeb;
- zvyšovat kredit vydávaného časopisu Fórum sociální politiky a zajistit jeho aktivnější/důslednější popularizaci;
- prohlubovat spolupráci s paralelními institucemi v zahraničí;
- hledat nové cesty propagace výsledků realizovaných výzkumů.

Cíl 7. Reflektovat doporučení vzešlá z Průběžného hodnocení plnění dlouhodobé koncepce rozvoje organizace.

- zahrnout všechna doporučení do Implementačního plánu a průběžně vyhodnocovat jejich naplňování.

6. Řízení a kvalita strategie

Strategie VÚPSV je řízena standardními postupy (rozpracování do dílčích cílů s principy SMART) a snahou o reflexi vyváženosti relevantních ukazatelů (požadované výsledky, procesy, lidské zdroje, finance).

Kvalita a udržitelnost strategie (případná aktualizace, zlepšování) je zabezpečena pravidelným (minimálně 1 x ročně) hodnotícím procesem, v součinnosti se zřizovatelem – MPSV.

ZÁVĚR

Naplnění strategie VÚPSV (míra úrovně naplnění, kvalita) je determinováno obsahem strategie a úrovní strategického řízení na straně všech relevantních aktérů vstupujících či ovlivňujících procesy (zejména rozhodovací vč. komunikace) ve vazbě k obsahu, rozsahu, času a zdrojů (zejména finanční).